

5489 27/2 25: 1. Beh. af F. t. L. om Ændr. i L. ang. dansk Kirkelovgivn. i de sønderj. Landsd. 5490

Man har ved adskillige Lejligheder, ogsaa i dette høje Ting, naar der efter Krigen var Tale om en Hjælpeaktion for Sønderjylland, begrundet den med, at Sønderjylland var som en forsømt Gaard og maatte være det som saa meget andet, som Krigen havde taget paa. Men den sønderjydske Ungdom fra Smaakaarshjemmene hører ogsaa med til vor sønderjydske forsømte Gaard. Den har været i Krig, og naar det i sin Tid gjaldt om dansk Ungdom heroppe, at store Dele af den ikke var i Stand til ved egne Midler at komme i Besiddelse af Jord paa rimelige Betingelser — og dette førte til vore Husmandslove og sidst til Loven af 4. Oktober 1919 —, saa gælder det i nok saa høj Grad om den sønderjydske Landarbejderungdom, den sønderjydske Ungdom fra de smaa Hjem: Den har endnu større Trang til at komme i Besiddelse af Jord paa rimelige Vilkaar. Om dem kan man i Virkeligheden ikke sige, da de fleste af dem maatte leve 4 Aar eller mere i Krigen, at de har haft Lejlighed til at spare noget. Ogsaa ud fra dette Synspunkt maa vi forlange, at en Lovforanstaltning som denne, der særlig har Bud til dem, bliver gennemført for Sønderjyllands Vedkommende.

Saa har jeg set den Opfattelse fremsat, at denne Reform dog ikke vil have saa overordentlig stor Betydning. Hvad kan man faa ud af den sønderjydske Præstegaardsjord? Og man har rejst et lignende Spørgsmaal, som vi ogsaa har hørt i dette høje Ting: Skal Husmandsstanden leve paa den øvrige Befolkings Bekostning?

Dette kan man dog neppe anføre med nogen Vægt for Sønderjyllands Vedkommende, thi saa maa det samme naturligvis gælde om alle de Hjælpeforanstaltninger, som er iværksat, og som skal iværksættes dernede. Det vilde f. Eks. ogsaa gælde den Foranstaltning, hvorom den højtærede Landbrugsminister i Gaar fremsatte Forslag: Afvanding af Marsken ved Tønder. Ifølge dette Forslag skal den danske Stat, altsaa de danske Skatteydere, udrede 3 Mill. Kr. i rent Tilskud til en forholdsvis lille Kreds af besiddende Landboere nede i Marsken. Men min Partifælle Landbrugsministeren har forelagt dette Forslag ud fra det Synspunkt, som jeg allerede flere Gange har gjort gældende, at det er en Pligt, vi har.

Det Synspunkt, som jeg før omtalte, har altsaa ingen Gyldighed her. Men der er en anden Ting, som har overordentlig stor Betydning — og det vil jeg fremhæve overfor Menighedsraadene, som jo i det væsentlige tilhører andre Partier og Samfundsklasser end dem, vi repræsenterer —, thi det er noget, der forundrer mig overordentlig meget, nemlig hele denne Tale om, hvad det vel kan betyde, at alle disse Smaakaarshjem oprettes, hvad det kan betyde i Forhold til de Udgifter, det vil medføre. Overfor dette vil jeg sige, at man overser ganske den Betydning, det kan have for Sønderjylland, for dets Tilhørsforhold til Danmark, at der oprettes flere selvstændige Hjem dernede. Jeg har saa ofte hørt Udtalelser fra Folk, der meget gerne vil skubbe sig selv i Forgrunden frem for os andre, og tage Patent paa Danskhed o. s. v., men jeg forstaar ikke deres Tale, jeg forstaar ikke, at de ganske kan overse den umaadelige Betydning, det vil have, at Antallet af selvstændige Hjem i Sønderjylland forøges. Sønderjylland maa efter vor Mening med ind under de samme Bestræbelser, der nu i en lille Menneskealder har været fremme heroppe, Bestræbelser i Retning af, at der oprettes flere og flere selvstændige Hjem ude paa Landet. En saadan Udvikling var man ikke inde paa i Sønderjylland før 1920; tidligere gik Udviklingen snarere i modsat Retning, men nu maa Sønderjylland med ind under disse Bestræbelser, der heroppe i den gamle Del af Landet er mødt med overordentlig Forstaaelse fra alle Partiers Side.

Maa jeg i denne Forbindelse overfor den Indvending, at Præstegaardsjorderne i Sønderjylland jo ikke forslaar ret meget ved en saadan Reform, gøre opmærksom paa, at Præstegaardsjorderne tillige med de andre Jorder, som udstykkes, selvfølgelig kan betyde en hel Del, det er Vejen til det, jeg nævnte før: Muligheden for at oprette selvstændige Hjem dernede. Vi har jo iværksat Udstykning af Domænegaaarde, vi har for et Aars Tid siden faaet Loven om Udstykning af Gaardene, saaledes at Jordarealerne samles. I den Kommission, der er nedsat, og som allerede har udført et ret stort Arbejde, viser det sig nu, at ved denne Udskifning tages der Parceller fra og oprettes nye Hjem.